Kvægafgiftsfonden - Ændringsbudget 2026

		Budget 2026	Ændrings-budget 2026	Relativ fordeling	Ændring
Note		1.000 kr.	1.000 kr.	i %	i %
INDTÆGTER:					
1	Overført fra forrige år	2.000	2.663	9,9	33,2
2	Produktionsafgifter	20.007	19.870	74,1	-0,7
3	Promillemidler	3.641	3.929	14,7	7,9
4	Særbevilling og anden indtægt	0	0	0,0	-
5	Renter	350	350	1,3	0,0
	I. Indtægter i alt	**25.998**	**26.812**	**100,0**	
UDGIFTER:					
	Samlede tilskud fordelt på formål				
	Fremstødsforanstaltninger i alt	6.699	7.059	25,7	5,4
	Forskning og udvikling i alt	8.237	9.699	35,4	17,7
	Kvalitetsordninger i alt	0	0	0,0	-
	Videnudveksling og informationsaktioner i alt	6.746	7.033	25,6	4,3
	Rådgivning i alt	0	0	0,0	-
	Sygdomsforebyggelse i alt	3.643	3.643	13,3	0,0
	Sygdomsbekæmpelse i alt	0	0	0,0	-
	Dyrevelfærd jf. BEK nr. 1290 af 28/11/2024 i alt	0	0	0,0	-
6	Særlige foranstaltninger	0	0	0,0	-
	Medfinansiering af EU-programmer i alt	0	0	0,0	-
	II. Udgifter til formål i alt	**25.325**	**27.434**	**100,0**	
7	**Fondsadministration**				
8	Fondsadministration - Særpuljer	0	0	0,00	-
	Revision	130	130	20,16	0,0
	Advokatbistand	0	0	0,00	-
9	Effektvurdering	15	15	2,33	0,0
	Ekstern projektvurdering	0	0	0,00	-
10	Øvrig godkendte administrationsudgifter		60		
11	Bestyrelseshonorar/befordringsgodtgørelse	440	440	68,22	0,0
12	Tab på debitorer	0	0	0,00	-
	III. Administration i alt	**585**	**645**	**90,7**	
	IV. Udgifter i alt	**25.910**	**28.079**		
13	**Overførsel til næste år**	**88**	**-1.267**		
	Overførsel til næste år i pct. af årets udgift	0	0		
	Supplerende oplysninger:				
	Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere				
	Landbrug & Fødevarer	12.739	13.386	48,8	5,1
	SEGES Innovation	6.863	8.325	30,3	21,3
	Aarhus Universitet	2.095	2.095	7,6	0,0
	Food Organsisation of Denmark	1.396	1.396	5,1	0,0
	Innovationscenter for Økologisk Landbrug	1.154	1.154	4,2	0,0
	Teknologisk Institut, DMRI	400	400	1,5	0,0
	KoVet	300	300	1,1	0,0
	Københavns Universitet	295	295	1,1	0,0
	Landbrugspodcasten v. Jysk Medieproduktion	83	83	0,3	0,0
	V. I alt	**25.325**	**27.434**	**100,0**	

Kvægafgiftsfonden - Noter til ændringsbudget 2026

1. Overført fra forrige år	Der er budgetteret med en overførsel på 2.663 t.kr. fra 2025 til 2026 på baggrund af fondens 2025-regnskab.
2. Produktionsafgifter	Der forventes en produktion af 522.900 stk. kvæg á 38 kr. i 2026

Note 3. Promillemidler

For 2026 har Promilleafgiftsfonden for landbrug bevilget et tilskud på 3.641 t.kr. Kvægafgiftsfonden søgte i forbindelse med tilskudsregnskab 2025 til Promilleafgiftsfonden om at overfører 288 t.kr. fordelt på fire projekter til 2026 som fonden selv have godkendt som projektforlængelser.

Beløb i 1.000 kr.	Budget 2026	Ændrings-budget 2026
I alt		
Tilskuddet dækker følgende		
Fremstødsforanstaltninger i alt	-	-
Forskning og udvikling i alt	1.665	1.900
Kvalitetsordninger i alt	-	-
Videnudveksling og informationsaktioner i alt	1.240	1.293
Rådgivning i alt	-	-
Sygdomsforebyggelse i alt	736	736
Sygdomsbekæmpelse i alt	-	-
Dyrevelfærd jf. BEK nr. 1290 af 28/11/2024 i alt	-	-
Særlige foranstaltninger	-	-
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer	-	-
Tilskud i alt	**3.641**	**3.929**

4. Særbevilling og anden indtægt	Ingen bemærkninger.
5. Renter	Som følge af renteforholdene på pengemarkedet forventer fonden i 2026 et afkast på 350 t. kr. af indeståender i banken.
6. Særlige foranstaltninger	Ingen bemærkninger.
7. Fondsadministration	Opgaverne vedrørende fondens sekretariat og generelle administration varetages af Landbrug & Fødevarer. Udgifter til generel fondsadministration er ikke finansieret af afgiftsmidler.
8. Fondsadministration - Særpuljer	Ingen bemærkninger.
9. Effektvurdering	Ingen bemærkninger
10. Øvrige godkendte administrationsudgifter	Der er budgetteret med udgifter til studietur i 2026.
11. Bestyrelseshonorar/ befordringsgodtgørelse	Kvægafgiftsfonden betaler honorar til bestyrelsens medlemmer baseret på forventet tidsforbrug (80-144 timer/år) og sats i henhold til Finansministeriets cirkulære herom. Honorarerne beløber sig samlet til 410 t.kr. (formand: 65 t.kr., næstformand 45 t.kr. og øvrige medlemmer: 30 t.kr.) Dertil dækkes udgifter til transport samt overnatning i henhold til Finansministeriets cirkulære herom, til en forventet omkostning på samlet 30 t.kr.
12. Tab på debitorer	Ingen bemærkninger.
13. Overførsel til næste år	Ingen bemærkninger
14. Sygdomme	Fonden støtter forebyggelse og bekæmpelse af Salmonella, BSE, IBR og BVD.
15. Fordeling af tilsagn på strategiske mål	

Indsatsområde	**Antal projekter**	**Tilskud**
Bæredygtighed	21	12.707
Markedsadgang	4	5.060
Spisekvalitet, smag, ernæring, sunde og sikre fødevarer.	6	9.667
Total	**31**	**27.434**

16. Valgfri note	Ingen bemærkninger

Kvægafgiftsfonden - Supplerende noter til ændringsbudget 2026

	Beløb i 1.000 kr.	Budget 2026	Ændrings-budget 2026	Specifikation af anvendt statsstøtteregel
Kvægafgiftsfonden i alt		**25.325**	**27.434**	
Landbrug og Fødevarer i alt		**12.739**	**13.386**	
Sygdomsforebyggelse				
1	Sammen mod Salmonella Dublin	959	959	§27
2	DANISH Transportstandard - Kvæg – Smittebeskyttelse ved eksport af kvæg	339	339	§27
Sygdomsforebyggelse i alt		**1.298**	**1.298**	
Fremstødsforanstaltninger				
3	Okse med omtanke	1.999	1.999	§8 & §20
4	Markedsadgang for okse- og kalvekød samt afledte produkter	1.869	1.869	§20
5	Internationale handels- og markedsforhold for oksekød og dets afledte produkter	835	**1.195**	§20
6	Dyrevelfærdsmærkekampagne - okse- og kalvekød i fokus (forbruger, branche, detail og foodservice)	600	600	§20
Fremstødsforanstaltninger i alt		**5.303**	**5.663**	
Videnudveksling og informationsaktioner				
7	Fødevare og Veterinære Forhold vedr. oksekød og afledte produkter	4.488	4.488	§8
8	Slagtedata & Branchestatistik	1.650	1.650	§8
PF	Indsigter om forbrugere og marked	**0**	**287**	§8
Videnudveksling og informationsaktioner i alt		**6.138**	**6.425**	
SEGES Innovation P/S i alt		**6.863**	**8.325**	
Forskning og udvikling				
9	GRØN eller GUL foderration til slagtekalve i praksis	1.037	**1.363**	§18
10	Kødkvægs udledning af metan ved afgræsning (KlimaBøf)	952	952	§18
11	Kødproduktion med krydsningskvier – Produktivitet, sundhed, kvalitet, klima og økonomi	850	**1.267**	§18
12	Systematisk sygdomsforebyggelse i kalveopdrættet	444	444	§18
13	Sundere slagtekalve ved forbedret avl og management via sensordata	400	400	§18
14	Nyt håb for spaltegulvsstalde	378	378	§18
15	Optimering af dansk avlsprogram for kødkvægsracer brugt til inseminering af malkekvæg (BonD)	150	150	§18
16	Reduceret metanudledning fra slagtekalve (GreenCalf)	82	82	§18
PF	Nye fodermidler til slagtekalvefodring	**0**	**719**	§18
Forskning og udvikling i alt		**4.293**	**5.755**	
Videnudveksling og informationsaktioner				
17	CalfCoop – Sunde kalve gennem viden og samarbejde	225	225	§8
Videnudveksling og informationsaktioner i alt		**225**	**225**	
Sygdomsforebyggelse				
18	Overvågning af smitsomme kvægsygdomme	2.045	2.045	§27
19	Smart-guard – Din smittebeskyttelsesvagt	300	300	§27
Sygdomsforebyggelse i alt		**2.345**	**2.345**	

	Beløb i 1.000 kr.	Budget 2026	Ændrings-budget 2026	Specifikation af anvendt statsstøtteregel
Aarhus Universitet i alt		**2.095**	**2.095**	
Forskning og udvikling				
20	Tilstrækkeligt med D-vitamin til sunde og robuste kalve (KalveD)	1.147	1.147	§18
21	VANDKALV – Hvad er kalves behov for væske under opstaldning – med særlig fokus på transport	540	540	§18
22	Ernæringsværdi af Grise- og Oksekød i sammenligning med kød-alternativer (EGO)	408	408	§18
Forskning og udvikling i alt		**2.095**	**2.095**	
	Food Organsisation of Denmark i alt	**1.396**	**1.396**	
Fremstødsforanstaltninger				
23	Okse på dagsordenen	1.396	1.396	§20
Fremstødsforanstaltninger i alt		**1.396**	**1.396**	
Innovationscenter for Økologisk Landbrug i alt		**1.154**	**1.154**	
Forskning og udvikling				
24	”Det grå guld” – bedre færdigfedning og spisekvalitet af økologiske slagtekøer	835	835	§18
25	Dyrevelfærd i naturlige græsningssystemer	319	319	§18
Forskning og udvikling i alt		**1.154**	**1.154**	
Teknologisk Institut, DMRI i alt		**400**	**400**	
Forskning og udvikling				
26	Automatisk udbyttekontrol ved måling af kød på benbånd	400	400	§18
Forskning og udvikling i alt		**400**	**400**	
KoVet		**300**	**300**	
Videnudveksling og informationsaktioner				
27	Evidensbaseret kalverådgivning – formidling af forskning til rådgivere – en fortsættelse	300	300	§8
Videnudveksling og informationsaktioner i alt		**300**	**300**	
Københavns Universitet i alt		**295**	**295**	
Forskning og udvikling				
28	Epi-Flu: Beredskabsværktøjer til fugleinfluenza i kvæg	295	295	§18
Forskning og udvikling i alt		**295**	**295**	
Landbrugspodcasten v. Jysk Medieproduktion i alt		**83**	**83**	
Videnudveksling og informationsaktioner				
29	Kødkvæg i fokus - Vidensformidling til kødkvægssektoren via podcast	83	83	§8
Videnudveksling og informationsaktioner i alt		**83**	**83**	
I alt		**25.325**	**27.434**	

Kvægafgiftsfonden

Projektbeskrivelser

Note 1: Sammen mod Salmonella Dublin
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

I projektet udvikles og demonstreres et nyt koncept for bekæmpelse af Salmonella Dublin (SD). Formålet er at øge andelen af kvægbesætninger, som er fri for SD for derved at opnå en højere produktivitet, bedre velfærd, lavere antibiotikaforbrug samt en bedre økonomi i den enkelte bedrift. Færre besætninger smittet med SD vil også mindske risikoen for at smitte spredes til de ca. 88% mælkeleverende besætninger, der ikke er smittet.

Der er meget viden om SD, og måderne at bekæmpe den på, men de seneste 10 år er andelen af besætninger i niveau 2 steget fra ca. 6% til nu ca. 12%. Mange faglige projekter har bidraget med viden og erfaringer til bekæmpelse af SD. Bl.a. har lokale fokusgrupper givet gode resultater. Pga. gruppernes afhængighed af central styring er de fleste dog ophørt efter projektperioden.

I dette projekts nye tilgang til bekæmpelsen, fokuseres på vedvarende motivation og lokalt engagement. Det grundlæggende princip er lokal forankring, fællesskab og koordinering for at sikre langvarig effekt af smittebekæmpelsen. Der etableres projektområder, hvor både smittede og ikke-smittede besætninger involveres for at øge opmærksomheden på 1) at få bekæmpet smitte i niveau 2 besætninger og 2) at undgå nysmittede besætninger.

Aktiviteter:

Der etableres robuste lokale faglige og administrative enheder, som skal bistå med faglig rådgivning og understøtte lokale smittebekæmpelses- og læringsinitiativer. I hver enhed engageres 2 fagpersoner som tovholdere - en faglig koordinator (dyrlæge) og en administrativ koordinator (rådgiver) - som tilsammen får ansvaret for at lede den lokale indsats i samråd med den overordnede projektledelse.

Gennem jævnlige fællesmøder for alle kvæglandmænd i området, udvikling af digitale monitoreringsværkstøjer og nyhedsbreve sikres gensidig motivation for fortsat bekæmpelse. Der informeres om status, deles faglig information og faciliteres erfaringsudveksling om praktiske smittebekæmpelsestiltag, der kan bidrage til at finde løsninger til smittebekæmpelse på den enkelte besætning i en praktisk hverdag. Landmandens professionelle samarbejdspartnere i hvert projektområde engageres i projektet via direkte henvendelse fra de lokale tovholdere.

Tovholderne uddannes og opdateres gennem projektet - både fagligt vedr SD og i relation til forandringsledelse på bedrifterne.

Der udvikles differentieret lærings- og informationsmateriale, som stilles til rådighed for tovholdere, dyrlæger, rådgivere, landmænd, medarbejdere og samarbejdspartnere for at øge indsigterne i smittebekæmpelse og understøtte forholdsregler mod smittespredning hos alle relevante aktører lokalt.

Projektets formål og resultater kommunikeres gennem mødeaktivitet, direct mail, SoMe opslag, artikler, podcasts og videoer for at nå så mange interessenter som muligt.

Effekter:

Det nye koncept for bekæmpelse af Salmonelle dublin udvikles og iværksættes i 10 lokale områder i projektet.

I hvert af disse områder forventes det at:

75 % af besætningerne i SD-niveau 2, som deltager i projektet, i løbet af 2 år vil befinde sig i niveau 1

Kalvedødelighed (0-180 dage) og antibiotikaforbrug (ADD) til kalve falder

Ved at initiere en overordnet koordineret plan for reduktion af SD under devisen 'Vi bekæmper Salmonella Dublin SAMMEN' sikres fornyet fremdrift i bekæmpelsen, til gavn for både smittede og ikke-smittede kvægbesætninger i Danmark.

Note 2: DANISH Transportstandard - Kvæg – Smittebeskyttelse ved eksport af kvæg
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Projektets formål er at opretholde et højt veterinært stade i Danmark ved at forhindre indførsel af smitsomme kvægsygdomme fra udlandet via de dyretransporter, som ankommer til Danmark for at eksportere danske kreaturer til andre EU-lande og tredjelande.

For at beskytte mod smitte omfatter projektet kontrol af vognvask og efterfølgende desinfektion af kreaturtransportvogne, der kører ind i Danmark. Til dette formål anvendes eksterne firmaer til vask og desinfektion af transporterne, it-udvikling og administration samt kvalitetssikring af standarden. Landmænd kan kontrollere vaskecertifikaterne for de lastbiler, der kommer for at afhente dyr på deres bedrift, via hjemmesiden tjekvogn.dk eller via SMS-service.

Projektet gennemføres i samarbejde med Landbrug & Fødevarer, Sektor for Gris, og der er udviklet en fælles standard (DANISH Transportstandard - DTS), som stiller krav om vask og desinfektion af dyretransportbiler fra udlandet. Projektet omfatter kontrol og desinfektion af kvægtransportbiler samt en forholdsmæssig andel af de generelle administrative omkostninger til drift, udvikling og vedligeholdelse af DTS.

På kort og lang sigt sikrer projektet danske kvægbesætninger mod smitte udefra via dyretransportvogne fra udlandet. Projektet støtter op om Kvægafgiftsfondens strategiske indsatsområde ”Bæredygtighed” ved at bidrage til et højt niveau af dyrevelfærd og forebyggelse af kvægsygdomme.

Note 3: Okse med omtanke
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Projektet har til formål at sikre okse- og kalvekødets fortsatte relevans i danskernes kost ved at styrke branchens beslutningsgrundlag, konkurrenceevne og afsætningsmuligheder. Det sker gennem indsamling og formidling af ny, opdateret og troværdig viden om forbrugere, madkultur, ernæring og markedstendenser. Indsatsen er tværfaglig, koordineret og langsigtet. Den bygger på synergier mellem forskning, viden, smag og ernæring, hvilket skaber en samlet gennemslagskraft på tværs af platforme, målgrupper, arrangementer, brancher og samarbejdspartnere.
Projektets aktiviteter er organiseret i tre arbejdspakker, som fokuserer på at indhente, kvalitetssikre og levere / kommunikere relevant viden om marked, forbrug, ernæring og sundhed. Der vil løbende være involvering af sektoren, så det sikres, at projektets aktiviteter tilrettelægges efter den aktuelle situation og de aktuelle markedsudfordringer.
Arbejdspakke 1: Indsigter om forbrug og marked. Arbejdspakken giver indsigter om forbrug, trends og tendenser, der har indflydelse på efterspørgslen i markedet. Vi undersøger bl.a. udviklingen i forbrugeradfærd, forbrugerindkøb ift. kategorien, madkultur såvel som holdninger til emner som dyrevelfærd, bæredygtighed, biodiversitet, miljø og klima. Vi undersøger samtidig udviklingen i den vigtige foodservicesektor og gæsters adfærd og behov i måltider uden for hjemmet.
Arbejdspakke 2: Viden om ernæring og sundhed. Vidensopbygning om okse- og kalvekødets ernæringsmæssige egenskaber, der understøtter budskabet om, at okse- og kalvekød kan indgå i en sund, velsmagende kost, hvor der er fokus på det grønne, og kødet kan bidrage med smag, ernæring og spisekvalitet. I okse- og kalvekød får vi bl.a. protein af høj biologisk kvalitet, essentielle aminosyrer, og så er det en vigtig kilde til jern. Vi udbygger eksisterende vidensdatabaser, opdaterer materialer og udvikler nye opskrifter, der kan understøtte kommunikation om okse- og kalvekødets jerindhold, kødfaktor mm – og som passer til den moderne, grønne forbrugers travle hverdag.

Arbejdspakke 3: Okse med omtanke – kommunikation, videndeling og stakeholderindsats. Her sikres, at indsigter fra arbejdspakke 1 og 2 kommer flest muligt til gavn, herunder i særdeleshed branchen selv. Vi formidler på faglige møder, konferencer, arrangementer og digitale platforme, så flest muligt kan bruge den nye viden i arbejdet med at sikre oksekødets plads på tallerkenen i den grønne omstilling af danskernes madkultur og måltidsvaner. En vigtig målgruppe er producenter og deres kunder (fx detailhandel og foodservicesektoren), en anden vigtig målgruppe er mad-, sundheds- og ernæringsprofessionelle, medier og myndigheder, hvor kommunikation om fakta og evidens giver et solidt grundlag for rådgivning og nudgingindsatser.
Effekten af projektet vil være, at branchen er vidensmæssigt godt klædt på til at tilpasse produktionen, produktudvikling og -udbud til efterspørgslen i markedet og optimalt tilrettelægge aktiviteter, der kan sikre

sektorens levedygtighed nu og i fremtiden, samt at faggrupper og stakeholders er optimalt klædt på til at være kødets troværdige ambassadører.

Note 4: Markedsadgang for okse- og kalvekød samt afledte produkter
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Projektets formål er at sikre fastholdelse af eksisterende markeder samt åbning af nye markeder for den danske okse- og kalvekødsbranche. Dette skal sikre en optimal ressourceanvendelse af de slagtede kreaturer, så de i videst muligt omfang omsættes til human konsum. Her er det en fordel med så bred en markedsadgang som muligt, da madtraditionerne varierer verden over. Projektet er et samarbejdsprojekt med Fødevare Danmark/Danske Slagtemestre, så indsatsen kommer alle i branchen til gavn.
I 2026 består projektet af 2 arbejdspakker, hvor de primære aktiviteter vil være følgende:
Arbejdspakke 1: Vedligeholdelse og evt. udvidelse af eksisterende markedsadgange til tredjelande
I denne arbejdspakke vil fortsættes det videre arbejde med at opretholde markedsadgangen til de nuværende markeder. Tilmed vil det også forsøges via disse dialoger at afbøde potentielle knaster opstået i relation til markedsadgangens anvendelse. I andre tilfælde arbejdes der på at minimere opstået sproglige, faglige, kulturelle -fortolknings- og/eller tvivlsspørgsmål, som vil kunne skabe unødige hindringer for eksporten. Derudover arbejdes der i denne arbejdspakke også at på at de nuværende markedsadgange kan udvides til at omfatte et bredere produktsortiment i form af ophævelse af alderskrav eller inklusion spiselige biprodukter.
Arbejdspakke 2: Indsats for etablering af nye markedsadgange til udvalgte tredjelande med fokus på spiselige slagtebiprodukter
Når en ny markedsadgang skal etableres, arbejdes der altid for at sikre en adgang for bredest mulige produktkategorier – ikke kun konventionelle udskæringer, kød-med-ben og hakket oksekød, men også spiselige slagtebiprodukter (indmad) og animalske biprodukter (til bl.a. produktion af petfood) afhængigt af mulighederne i det konkrete marked. Oftest kan det være udfordrende at opnå på en gang, og må derfor tilgås af flere omgange, hvorfor det kræver en kontinuerlig indsats at sikre et tæt og tillidsfuldt samarbejde.
I 2026 vil der være geografisk fokus på Kina, Sydkorea, Japan, Vietnam, Thailand, Canada, Sydafrika, Marokko, Elfenbenskysten og Ghana. Denne aktivitet omfatter tæt kontakt med de danske ambassader samt deltagelse i møder, seminarer, delegationsbesøg mv. i de prioriterede lande.
Fælles for begge arbejdspakker er, at aktiviteten sikrer løbende indsamling og formidling af viden, regler og lovgivning vedrørende fødevaresikkerhedsmæssige og veterinære forhold i EU og i relevante tredjelandsmarkeder. Herunder ligger også en vigtig rådgivningsrolle for branchevirksomhederne baseret på konkrete forespørgsler. Aktiviteten rummer desuden besvarelse af spørgeskemaer fra tredjelandes myndigheder vedrørende fødevaresikkerhed og dyresundhed, forberedelse og gennemførsel af inspektioner. Arbejdet omfatter både bilateralt forhandlede certifikater samt EU-certifikater, TRACES samt DIX, de danske digitale eksportcertifikater.

Note 5: Internationale Handels- og Markedsforhold for oksekød og det afledte produkter
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Den globale produktion af kvæg og dermed oksekød sker på vidt forskellige vilkår både i forhold til opdrætsmetoder, medicinforbrug, sporbarhed, dyrevelfærd, bæredygtighed, fødevaresikkerhed og -hygiejne m.m. Samtidig reguleres den internationale handel med okse- og kalvekød af et voksende antal handelsaftaler og handelsordninger i en verden præget af geopolitiske ustabilitet. Disse faktorer sætter handels- og markedsforhold underpres. Samtidig er den europæiske kvægbestand, og dermed oksekødproduktionen, faldende. Hvis forbruget af oksekød i Europa skal fastholdes, vil det alt andet lige give en større efterspørgsel på importeret oksekød. Det er derfor relevant at kende produktionsforskellene, særligt når det kommer til kvægopdræt. For at branchen kan opretholde det målrettede fokus på fortsat at optimere ressourceudnyttelsen af kvæget, kræver det viden og information om de globale handels- og markedsforhold, samt tiltag inden for toldkvoter, der kan påvirke afsætningen af kvægsektorens produkter. Denne viden og information indsamles og systematiseres gennem projektets aktiviteter.

I forhold til at optimere ressourceudnyttelsen af kvæget bedst muligt er det også relevant at have et godt indblik i de forskellige globale spisevaner, her vil projektet med afsæt i den handelsfaglige viden også undersøger nye potentielle markeder særligt for spiselige slagtebiprodukter. Denne viden vil herefter kunne

bruges i KAF-projektet 'Markedsadgang for okse- og kalvekød samt afledte produkter', hvor der arbejdes for etablering af konkret markedsadgang. Dermed opnås der et samspil mellem de to KAF-projekteter. Effekterne af projektets aktiviteter bidrager til identifikation af udfordringer og muligheder på de internationale markeder af tværfaglig betydning for den samlede kvægværdikæde.

Note 6: Dyrevelfærdskampagne – okse- og kalvekød i fokus (forbruger, branche, detail og NY foodservice)
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Formålet er at skabe forandringer i holdninger og handlinger ved at fremme dyrevelfærd og øge købspræferencen for okse- og kalvekød mærket med det statslige dyrevelfærdsmærke. Dette skal opnås gennem en kampagneindsats, der fokuserer på outdoor, sociale medier som Instagram og Facebook, TV2Play og detailhandlens platforme samt Landbrug & Fødevarers platforme. Kampagnen vil også involvere andre kategorier som gris, kylling og mejeri og supplere Fødevarestyrelsens informationsaktiviteter om det statsliges mærke.
I 2026 vil indsatsen desuden inkludere foodservice, hvor de største private aktører og branchen efterspørger dyrevelfærd, som en del af argumenterne for kødets plads i måltidet.
I et forsat udfordret marked med meget højt prispres, specielt på okse- og kalvekød, Private Label og discount er det vigtigt at bevare og drive værdiskabelse i okse- og kalvekødskategorien herunder dyrevelfærd. Dyrevelfærd, økologi og lokalt produceret er motivationsfaktorer for danske forbrugere (jf. L&F analyse, maxstiff 2025).
L&F kampagnen hjælper salget af dyrevelfærdsmærket med kommerciel fokus på lokalt produceret okse- og kalvekød, værdiskabelse og fastholdelse af listninger. L&F har en etableret en styrkeposition på tværs af indkøb, marketing og CSR, og har dermed et bredere sigte end den enkelte virksomhed – og kan dermed kommunikere okse- og kalvekød produceret med Bedre Dyrevelfærd til beslutningstagere i danske detailkæder og professionelle aktører i Foodservice. Det er i de senere år lykkedes at sikre kommunikation og aktivering i hele værdikæden, og dermed synlighed for danske forbrugere, når de handler i kategorien. Okse-og kalvekød er tillige den kategori, der har den største udfordring prismæssigt i det danske marked nu I 2025 var kendskabet til mærket blandt målgruppen (25-65-årige) på 73%, og kampagnen styrkede købsgraden hos 61% af målgruppen (øget fra 55% i 2024) (jf. Fødevarestyrelsen, YouGov 12 maj 2025, LF Kantar juni 2024). Forventningen er lignende gode resultater i 2026. Kampagnen har til formål at påvirke forbrugernes indkøbskriterier og skabe en købspræference for okse- og kalvekød med det statslige dyrevelfærdsmærke. Hele den danske detailbranche og producenter støtter hjerteordningen, men kampagnen er nødvendig for at fastholde engagementet. I 2026 tilføjes desuden understøttende indsats mod de største private foodservice aktører, hvor dyrevelfærd er blevet et væsentlig parameter med gæsterne, som fortsat har høj præference for (rødt) kød, og samtidig efterspørger lokale råvarer, dyrevelfærd, smag og kvalitet (jf. LF-analyse; kantinegæstens stemme nov./dec. 2023). Gæsterne forventer mindre og bedre – og har en holdning til det protein, der serveres på den mere bæredygtige grønne tallerken. L&F indsatsen kan desuden synliggøre synergi mellem lokalproduceret mælk og okse- og kalvekød.
Gennemførelsen af projektet forventes at øge afsætningen af okse- og kalvekød med bedre dyrevelfærd og dermed højere værdiskabelse hos primærproducenter.
Der søges om medfinansiering i Mælkeafgiftsfonden, Svineafgiftsfonden og Fjerkræafgiftsfonden.

Note 7: Fødevare og Veterinære Forhold vedr. okse- og kalvekød samt afledte produkter
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Dette samarbejdsprojekt mellem Danske Slagtemestre (DSM) og Landbrug og Fødevarer (LF) favner den samlede oksekødsbranche. Formålet er, at skabe ét samlet projekt for branchen med aktiviteter vedr. fødevaresikkerhed, fødevare- og veterinærlovgivning samt krav i de kommercielle fødevarestandarder fx GRMS, BRC, IFS, i forbindelse med produktion af okse- og kalvekød samt afledte produkter. Projektets aktiviteter rummer kendte, såvel som nye og uforudsete problemstillinger indenfor projektet fagområde. Projektet for 2026 bygger videre på viden genereret fra de foregående projektår og består i 2025 af 3 sammenhængende arbejdspakker, hver indeholdende en række aktiviteter:

AP 1: Fødevare- og veterinære emner, beredskab og lovgivning
DSM/LF overvåger, indsamler og formidler ny og aktuel viden. Viden om fødevaresikkerhed samt fødevare- og veterinærlovgivning, håndtering alle de problemstillinger, som opstår i kæden fra dyrene indtransporteres

(fx fødevarekædeoplysninger) til kødet er færdig opskåret og klar til salg (fx fødevarekontaktmaterialer, mærkning/anprisning) – og alt det ind imellem vedr. hygiejne, mikrobiologi, restkoncentrationer, egenkontrol, kødkontrol, biprodukter m.v. Desuden deltagelse i relevante faglige fora og arbejdsgrupper i Danmark, EU og internationalt.

AP 2: HACCP-materiale og Branchekode
Det er et krav til branchens slagterier, at kunne dokumenterer udpegning og håndtering af riskikofaktorere ved slagstning og forarbejdening af kødet. Denne aktivitet omfattet den fortsatte udvikling og opdatering af HACCP baggrundsdokumentationen vedr. risikofaktorer, som relaterer sig til kreaturslagtning og produktion af okse- og kalvekød. Branchekode for Slagterier og Opskæring, som er målrettet små og mellemstore slagterier (SMV) samt Branchekode for Kreaturslagterier vedligeholdes og opdateres til brug for det daglige arbejde med egenkontrol.

AP 3: Fødevaresikkerhedsstandarder, Global Red Meat Standard (GRMS), GFSI og CGF
Aktiviteten vedrører kommercielle fødevaresikkerhedsstandarder, GRMS- og GFSI-krav, som rækker udover EU-lovgivningen, samt certificering, herunder deltagelse faglige fora og arbejdsgrupper i regi af GFSI, CGF, Dansk Standard, og endelig koordinering ift. standarder relateret til levende kvæg.

Effekten af projektet er, at hele branchen har let og hurtig adgang til viden om fødevare- og veterinærlovgivning, fødevaresikkerhed, som understøtter høj grad af regelefterlevelse - tilsammen en forudsætning for at opnå markedsadgange i Danmark, EU som på trejdelande markeder.

Note 8: Slagtedata & Branchestatistik
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Formål

Projektet har to hovedformål, opdelt i arbejdspakke 1 og 2.

AP1: Indsamling af kvægslagtedata fra alle danske autoriserede kreaturslagterier. Via Kvægslagtedatabasen sikres kvaliteten og håndteringen af data, hvilket er en forudsætning for overdragelse til myndigheder og andre interessenter, der har lovhjemmel til at modtage dele af de indsamlede data.

AP2: Udarbejdelse og analyse af branchestatistikker, der kan styrke kvægbrugets udvikling og konkurrenceevne. Systematisk vedligehold af priser og produktionstal giver oksekødssektoren viden, som gør aktører i branchen bedre i stand til at navigere og planlægge deres aktiviteter.

Aktiviteter

AP1. Slagtedata – indsamling og kvalitetssikring.

- Indsamling af slagtedata.
- Overvågning og kvalitetssikring af slagtedata - fejlsøgninger både på makro- og mikroniveau.
- Strømlining af data inden videre flow, i dialog med slagterierne og SEGES.
- Vedligehold af software.
- Systemejer-ansvar der beskytter serveren og dermed data mod IT-kriminalitet.
- Afholdelse af møder og udarbejdelser af dataleveringsaftaler med modtagere.

Modtagere af slagtedata omfatter i øjeblikket: Fødevarestyrelsen til BSE-kontrol, offentlig kødkontrol samt tilknyttede afgifter; Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø til klassificeringskontrol samt udbetaling af slagtepræmie; SEGES Innovation (Kvægdatabasen) til dataudstilling i DMS; Danmarks Statistik til nationalregnskab, Statistikbanken og Eurostat; Kvægafgiftsfonden til indhentning af produktionsafgift. Derudover spiller data en rolle i dialogen mellem veterinærgrupper og markedsaktører på tværs af branchen.

Projektet har gennem årene akkumuleret betydelig viden og erfaring, hvilket muliggør løbende udvidelse og optimering af aktiviteterne. Dette medfører muligheden for hurtigt at finde løsninger og forbedringer af dataflowet ved forandringer i slagtebranchen, såsom ændringer i slagteanlæg eller lovgivning. Projektansøger har et godt samarbejde med både myndigheder og producenter af oksekød og fungerer derfor som et effektivt bindeled mellem indsamling og levering af slagtedata. Kvægslagtedatabasen indeholder kvægslagtedata tilbage til 2001, hvilket er af stor værdi at bevare og vedligeholde.

AP2: Branchestatistik – priser og produktion.

- Bearbejdning af data om produktion, handel og prisforhold.
- Publisering af nyhedsbrevet 'Ugens Priser og Produktionstal' hver 2. uge.
- Udregning af den danske EU-pris til sammenligning med andre EU-lande.

- Løbende offentliggøres af slagtetal, priser samt im- og eksport på lf.dk.
- Min. fire indlæg i Landbrugsavisen og udvikling i priser og produktion.
- En præsentation af indsigter for branchen.
- Publicering af en samlet årsstatistik med nøgletal fra 2025.

Den indsamlede slagtedata i AP1 er forudsætningen for udarbejdelse og analyse af branchestatistikker i AP2. Slagtedata fra Kvægslagtedatabasen kobles sammen med data fra Eurostat og Danmarks Statistik og skaber herved et fyldestgørende statistisk grundlag for branchen.

Effekter

Projektet sikrer standardisering af data fra alle slagtevirksomheder i Danmark, hvilket medfører høj datakvalitet til myndighedskontroller, -afgifter og -tilskud. Yderligere letters en omfattende administrativ byrde fra slagterierne, hvilket giver grundlag for mere fokus på fødevarekvalitet og kommercielle interesser. Herudover sikres transparens og sporbarhed samt sygdomsforebyggelse, hvilket medvirker til at sikre sektorens veterinærstatus og omdømme i ind- og udland. Projektet skaber øget indsigt i udviklingsmuligheder gennem opgørelser over priser, produktion og handel, og styrker herigennem konkurrenceevnen.

Note PF1: Indsigter om forbrugere og marked
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Formålet med projektet er at klæde okse- og kalvekødssektoren på med ny viden, der gør aktører i branchen bedre i stand til at navigere og planlægge aktiviteter. Et vedholdende, solidt indblik i markedet, forbrugere og foodservicesektoren i Danmark, skaber et solidt grundlag for taktiske og strategiske beslutninger i sektoren, der kan styrke kvægbrugets udvikling og konkurrenceevne.

Aktiviteterne i projektet er designet til at skabe øget indsigt i markedet og de udviklingsmuligheder og udfordringer, som branchen står overfor:

Indhentning og bearbejdning af vigtig data om produktion, marked og prisforhold samt levering af opgørelser heraf til okse- og kalvekødssektoren gennem nyhedsbrevet "Ugens Priser og Produktionstal". Til brug heraf udregnes også den danske EU-pris til sammenligning med konkurrenter. Herudover offentliggøres løbende statistikker og opgørelser over slagtetal, priser samt im- og eksport på lf.dk.

Analyser af trends og tendenser, der har indflydelse på efterspørgslen i markedet, bl.a. udviklingen i forbrugeradfærd ift. kategorien såvel som holdninger til emner som dyrevelfærd, bæredygtighed, madkultur, biodiversitet, miljø og klima. Indsigter om forbrugere leveres via nyhedsbrevet og videndeles desuden med branchen gennem oplæg og præsentationer.

Analyser af foodservicesektoren, som er et vigtigt og voksende marked for okse- og kalvekød. Analyserne kigger på udviklingen i sektoren og stiller skarpt på efterspørgslen i forskellige kanaler. Analyser af foodservice-sektoren deles ligeledes med branchen på nyhedsbrevet og i forbindelse med oplæg.

En økonomisk analyse af oprindelselseslandet bag det okse- og kalvekød, der ligger på forbrugernes tallerken, så vidt det overhovedet er muligt med tilgængelige kilder. Arbejdspakken rummer en forundersøgelse, der sætter fokus på mulige datakilders styrker og svagheder, og kortlægger vareflowet for okse- og kalvekød i EU med fokus på Danmark og de vigtigste nærmarkeder.

Med aktiviteterne i projektet ikke bare opdateres eksisterende viden med markedsaktuel data, men projektet har også fokus på at skabe nye indsigter om forbrugere og marked til gavn for branchens aktører. Effekten af projektet er, at branchen vidensmæssigt er godt klædt på til at tilpasse produktionen, produktudvikling og -udbud til efterspørgslen i markedet og optimalt tilrettelægge aktiviteter, der kan sikre sektorens levedygtig-hed nu og i fremtiden.

Note 9: GRØN eller GUL foderration til slagtekalve i praksis
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Formålet er at finde den optimale anvendelse af græsmarksfoder i slagtekalves foderration, der samtidigt tilgodeser sundhed, trivsel, slagtekvalitet, praktisk håndtering, klima og økonomi. Vi vil videreudvikle et 'vådt' fuldfoder med græsensilageandel til brug i praksis, finde behovet for grovfoderfibre i en sund slagtekalveration og udvikle et 'tørt' fuldfoder og teste dette i praksis. Projektet gennemføres i to arbejdspakker. AP 1: Praksisafprøvning af vådt og tørt fuldfoder med græsmarksprodukter og AP 2: Effektive grovfoderfibre i

rationer til slagtekalve. AP 1 gennemføres i slagtekalvebesætninger med to afprøvninger, der gennemføres tidsforskudt, da den ene afprøvning omfatter fodring med traditionelle fuldfoderrationer, mens den anden gennemføres med et nyudviklet tørt fuldfoder. I AP 2 udvikles på basis af forsøg med vomfistulerede kalve grundlaget for, hvad der som minimum kræves af effektive grovfoderfibre i en fuldfoderration. Med de vomfistulerede slagtekalve testes flere forskellige niveauer af grovfoderfibre for at finde frem til, hvilket indhold af effektive grovfoderfibre, der skal til for at sikre et sundt vommiljø, og om det er muligt at indbygge 'effektive grovfoderfibre' i foderrationer til slagtekalve. Desuden foregår der i AP 1 et afsluttende udviklingsarbejde vedr. analyser og formler for beregning af rationens andel af 'effektiv' struktur til brug i fodermiddeltabeller.

Effekterne bliver: at græsmarksprodukters anvendelse i slagtekalverationer dokumenteres i praksis mht. produktion, sundhed, klima og økonomi, at minimumskrav til effektive grovfoderfibre kan introduceres i foderplanlægningen til sikring af sund og robust fodring, og at mulighederne for at udvikle og anvende et tørt fuldfoder i praksis undersøges. Samlet set er effekten, at den danske slagtekalveproduktion udvikles i en mere bæredygtig retning til gavn for afsætning, image og en fremtidig rentabel produktion af højkvalitets dansk kalvekød.

Note 10: Kødkvægs udledning af metan ved afgræsning (KlimaBøf)
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Formålet er at få dokumentation og data for udledning af enterisk metan fra kødkvæg både ved staldfodring og ved afgræsning, så der anvendes korrekte værdier ved beregning af den nationale udledning af metan fra kødkvæg samt af klimaaftryk på dyre- og produktniveau. Det opnås ved at udvikle et system i praksis, som gør det muligt at måle udskillelse af metan fra græssende kødkvæg og således fastlægge udledningen af metan fra kødkvæg både ved staldfodring og ved afgræsning – herunder belyse betydningen af permanente græsarealer for kødkvægs udledning af metan og det tilhørende oksekøds klimaaftryk.

Aktiviteterne omfatter indsamling af erfaringer fra udenlandske universiteter og vidensinstitutioner, om hvordan det er muligt at måle udskillelse af metan fra græssende kødkvæg med GreenFeed metanmålere. Desuden laves et litteraturreview. På basis af de indsamlede erfaringer og litteraturreview opstilles GreenFeed metanmålere i to kødkvægbesætninger, hvor systemet udvikles og testes ved afgræsning med forskellige opstillinger som f.eks. afskærmningslåger for at opnå både valide og tilstrækkelige målinger af udskillelse af metan på dyreniveau. Med udgangspunkt i vinter-/staldfodring måles metan-niveauer, der relateres til den praktiserede fodring – herunder tørstof- og næringsstofoptag. Disse målinger anvendes som baseline for kødkvægs udledninger af metan. Dyrenes udskillelse af metan ved afgræsning af permanente græsarealer måles gennem hele afgræsningssæsonen, og udledningerne af metan sammenholdes med udledningerne ved staldfodring. Udover afgræsning testes evt. virkemidler under afgræsning, hvis de er til rådighed i projektperioden. På basis af de udførte målinger udarbejdes klimaberegninger på ko-, ungdyr- og produktniveau, herunder opgøres det hvor meget et kødkvægsdyr udleder af metan per dag, både i afgræsningssæsonen og i vinterperioden. Klimaberegningerne sammenholdes med de officielle nationale opgørelser for kødkvægets udledning af metan. Der udsendes kommunikation gennem projektperioden om projektet og dets resultater via artikler, rapporter, indlæg, præsentationer og film. Der nedsættes desuden en følgegruppe bestående af repræsentanter fra f.eks. kødkvægsbranchen, slagterier, raceforeninger, producentforeninger, Danmarks Naturfredningsforening, Naturstyrelsen, m.v.

Projektets effekter vil være, at dets resultater forventes at give kødkvægsproducenter mulighed for at reducere den beregnede udledning af enterisk metan, hvilket vil reducere CO-afgiften. Desuden vil det reducere klimaaftrykket pr. produceret kg oksekød, hvilket kan indbringe en højere afregningspris. Desuden vil slagterier, gårdbutikker, m.m. gøre brug af de opnåede resultater i deres ESG arbejde.

Note 11: Kødproduktion med krydsningskvier – Produktivitet, sundhed, kvalitet, klima og økonomi
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S¨

Formålet er at lave sammenlignende beregninger af effektivitet, sundhed og produktionsøkonomi samt klimabidrag (LCA) af de forskellige produktionsformer for krydsningskvier, herunder at sammenligne til andre produktionsformer (slagtekalve, ammekvæg m.m.).

Aktiviteterne omfatter: Sammenstilling af relevant litteratur, udenlandsk og dansk, der har sammenlignet produktionsformer for produktion af krydsningskvier (og evt. stude), Samle relevante danske data fra kvieproduktion i praksis, fra fx Danish Crown, SEGES og Aarhus Universitet, Udarbejde vækstkurver til brug i DMS for de forskellige krysningskvieproduktioner, Opstille produktionsscenarier for kvieproduktion fra lille kalv frem til slagtekvie, Lave demoaktiviteter i praksis for at samle erfaringer (pros og cons) ved de

forskellige produktioner, samt lave LCA og økonomiske beregninger (kalkuler) herunder sammenligninger til andre former for kødproduktion, fx unge slagtekøer/kvier af malkerace, ammekvæg mm.

Effekterne er, at dansk kvægbrug kan øge produktionen af krydsningskvier under forskellige produktionsforhold mhp. at producere ensartede slagtekroppe af forventet høj spisekvalitet, og at vi kender økonomien og klimaaftrykket af de forskellige produktioner.

Note 12: Systematisk sygdomsforebyggelse i kalveopdrættet
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Projektets formål er at bidrage til reduktion af kalvedødelighed og medicinforbrug til kalve ved systematisk indarbejdning af en række konkrete sundhedsfremmende tiltag i kalveopdrættet.

AP1. Systematiseret sikring af kalvenes immunitet. Implementering af systematisk overvågning af kalvenes optagelse af antistoffer fra råmælk, som et nødvendigt værktøj til at sikre løbende kvalitet i kalvepasningen. Implementeringen stimuleres via en massiv informationskampagne, der suppleres med en direkte indsats fra en række dedikerede rådgivere via bl.a. afholdelse af informations- og temamøder og via direkte rådgivning.

AP2. Afdækning af langtidseffekter af immuniseringsgrad. Analyse af sammenhænge mellem immunisering, sygdomsforekomst og produktionsresultater. Analyser foretages på enkeltdyr såvel som på besætningsniveau. En vigtig del af arbejdet i denne arbejdspakke bliver at sætte økonomisk værdi på de sundhedsmæssige forbedringer.

AP3. Ultralydsscanning til afsløring af tidlige- og subkliniske luftvejsinfektioner. Teknikken kan afsløre tidlige og skjulte tegn på lungebetændelse og skal danne grundlag for bl.a. tidlig opstart af behandling, isolering af syge kalve og sortering af kalve i hold. Tilbagemelding om sygdomsfund til mælkeproducenter kan udnyttes til iværksættelse af forebyggende indsatser, fx vaccination. De forventede effekter af projektet er: En reduktion på mindst 20 % i andelen af besætninger med utilfredsstillende resultater for immunisering blandt besætninger, der iværksætter systematisk overvågning af immunisering via BRIX-målinger mindst 2 x årligt. En reduktion på mindst 30 % i forekomsten af behandlingskrævende luftvejsinfektioner i indsætterperioden for slagtekalvebesætninger, der implementerer systematisk screening i form af scanning ved indsættelse.

Projektets forventede effekter:

Det forventes, at mindst 10 større slagtekalvebesætninger får afprøvet et system, hvor alle kalve på indsættelsesdagen får screenet lungerne for luftvejsinfektioner og at de heraf afledte handlingsplaner medfører en reduktion i antallet af behandlingskrævende luftvejsinfektioner med 25-30 %. En reduktion på mindst 20 % i andelen af besætninger med utilfredsstillende resultater for immunisering (utilfredsstillende immunisering defineres som >10 % af kalvene har BRIX% under 8,4) blandt besætninger, der iværksætter systematisk overvågning af immunisering via BRIX-målinger mindst 2 x årligt.

En reduktion på mindst 30 % i forekomsten af behandlingskrævende luftvejsinfektioner i indsætterperioden for slagtekalvebesætninger, der implementerer systematisk screening via scanning ved indsættelse.

Note 13: Sundere slagtekalve ved forbedret avl og management via sensordata
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

At reducere antallet af syge kalve og dermed antibiotikaforbruget er et centralt mål for både slagtekalveproducenter og hele branchen. I praksis er antibiotikaforbruget til kalve under 12 måneder dog steget siden 2014 – en udvikling, der kalder på handling. For at kunne vende denne tendens er der behov for langt mere præcise og systematiske registreringer af kalvenes sundhedstilstand.

Projektets formål er at reducere sygdomsforekomsten i slagtekalveproduktionen og skabe markant avlsmæssig fremgang inden for sundhed. Dette skal opnås gennem systematisk udnyttelse af data fra aktivitets- og drøvtygningssensorer, som i kombination med andre datakilder både kan styrke managementbeslutninger og danne et solidt datagrundlag til beregning af avlsværdier. På sigt skal dette bidrage til forbedret dyrevelfærd, reduceret antibiotika forbrug, højere produktivitet og en mere økonomisk og bæredygtig slagtekalveproduktion.

For at forbedre de avls- og managementmæssige redskaber, så antallet af syge slagtekalve reduceres, er det nødvendigt, at der indsamles flere objektive data, samt at alle tilgængelige data udnyttes mest optimalt. Kombineret brug af sensordata, slagtefund fra slagterierne og almindelige behandlingsregistreringer gør det

muligt at udvikle et forbedret avlsindeks for sundhed for krydsningskalve samt at udvikle bedre managementværktøjer til slagtekalveproducenterne.

Ved at tilføje sensordata til eksisterende registreringer som behandlinger og tilvækst af kalve styrkes det samlede datagrundlag markant. Dette giver et mere detaljeret billede af kalvenes sundhed og trivsel. På baggrund af de samlede data skal der udvikles managementværktøjer til både produktionsstyring og strategisk drift, som kan anvendes af slagtekalveproducenter.

Det nuværende sundhedsindeks for kødkvægstyre brugt på malkekøer har i praksis ikke haft den forventede effekt på sygdomsfrekvensen – faktisk har der ikke været en nævneværdig avlsmæssig fremgang hovedsagelig på grund af dårlige data. Det nuværende sundhedsindeks skal videreudvikles, så det inkluderer både almindelige behandlingsdata, slagtefund og alarmer fra sensorer.

Med nye digitale styringsværktøjer forventes det, at sundhedstilstanden i besætningen kan forbedres. I opvækstperioden fra 31 dage til slagtning, dør godt 5 procent af kalvene og ved en reduktion af dødeligheden med et procentpoint vil det give en øget indkomst på 10 million/år på branche niveau. Avlsmæssig er den direkte økonomiske værdi 1,5 million efter 10 år, men de afledte effekter med færre døde kalve og højre tilvækst vil have en langt større økonomisk betydning for branchen. Med stigende fokus på antibiotikaforbrug og dyrevelfærd i fremtiden fra slagterier og forbrugere, er der alt mulig grund til at forvente en større værdi af at have færre syge kalve.

I projektet deltager firmaerne SenseHub og Cowmanager. Cowmanager bidrager økonomisk til projektet med 100.000 kr. i 2026 og total 200.000 kr. i hele projektperioden. Alle resultater fra projektet offentliggøres.

Note 14: Nyt håb for spaltegulvstalde
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Formålet med projektet er at teste teknologier til behandling af gylle i sengebåsestalde med spaltegulv og rundskyl. Målet er at reducere miljø- og klimagas-emissionerne fra gyllen oplagret i stalden, så eksisterende sengebåsestalde med spaltegulv kan fortsætte produktionen, og samtidig efterkomme stigende miljø- og klimakrav, hvor der ligeledes tages hensyn til dyr og menneskers sundhed, samt staldenes levetid. Projektets resultat kan endvidere medvirke til, at det bliver muligt at opføre nye stalde med spaltegulv og rundskyl.

I projektet udføres en screening af forskellige additivers anvendelighed til reduktion af miljø- og klimaemissioner i danske kvægstalde. De mest lovende additiver udvælges og testes i laboratorie (AP1). Det mest effektive additiv testes efterfølgende i en fuldskala kvægstald med spaltegulv og rundskyl (AP2). Projektet vil ligeledes undersøge andre gyllehåndteringsmetoder i rundskylskanaler, som vil have reducerende effekt på miljø- og klimaemissioner (AP3) og endelig vil der blive undersøgt alternative løsningsmuligheder for spaltegulvstalde, hvor der vil ske en evaluering af praktisk gennemførlighed og omkostninger ved at erstatte spaltegulv med fast drænet gulv, samt vurdering af dyrevelfærd (AP4).

Projektet forventes at give kvægproducenter med sengebåsestalde med spaltegulv mulighed for at fortsætte i eksisterende stalde, med reduceret miljø- og klimabelastning, samt øget sundhed for dyr, personale og staldbygning. Det forventes ligeledes at give mulighed for at etablere nye spaltegulvsstalde med lave emissioner.

Note 15: Optimering af dansk avlsprogram for kødkvægsracer brugt til inseminering af malkekvæg (BonD)
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Formålet er at producere højkvalitets kalvekød med forbedret produktionsøkonomi og nedsat klimapåvirkning. Dette sker ved at maksimere den avlsmæssige fremgang pr. år gennem optimering af avlsmål og alle dele af avlsprogrammet. For at opnå den maksimale avlsfremgang for egenskaber der er vigtige for fremtidens slagtekalv, skal avlsværdital for disse egenskaber være tilgængelige, og avlsværditallene skal bruges i et effektivt avlsprogram. Projektet er dermed en naturlig og nødvendig efterfølger til tidligere projekter, hvor
der er udviklet genomiske avlsværdital for vigtige egenskaber. Effektive avlsprogrammer er et uundværligt led i avlskæden for at kunne realisere den forventede avlsfremgang. Et optimeret avlsprogram beskriver fx i hvilket omfang man udvælger dyr fra forskellige dyregrupper (unge tyre, afprøvede tyre, kvier, ældre køer,

mm.) og i hvilket omfang der anvendes forskellige reproduktionsteknologier (kønssorteret sæd, ægtransplantation mm.).

Det nuværende avlsmål er løbende justeret i takt med tilgængeligheden af avlsværdital for nye egenskaber og det er tidligere sket ud fra en simpel fremskrivning af situationen i dag. Vi ser imidlertid ind i en mere omskiftelig fremtid – både i forhold til produktion og afsætning. Der vil sandsynligvis være større forskelle i produktionsforholdene i slagtekalveproduktionen end vi hidtil har set. Samtidig vil forbrugernes præferencer og hele forbrugsmønsteret sandsynligvis ændre sig i fremtiden. Sidst men ikke mindst bliver det mere vigtigt at tage oksekødets indflydelse på klima og miljø i hele produktionsprocessen med i betragtning. Når avlsprogrammet optimeres, er det derfor også nødvendigt at optimere avlsmålet, hvorved avlsmålet også bliver en bærende og uundværlig del af projektet. For at øge sikkerheden på de genomiske avlsværdital, som er en del af grundlaget for et fremtidssikret avlsprogram, undersøges desuden alternative avlsværdivurderingsmodeller.

Effektive avlsprogrammer for kødkvægstyre brugt på malkekvæg vil øge den avlsmæssige fremgang. I forhold til klima og miljø betyder det efter ti år, en samlet reduktion på sektorniveau på godt 2.500 tons CO2-emission, 17.000 tons foder, 340 tons kvælstof og godt 40 tons fosfor. Dyrevelfærdsmæssigt vil der over 10 år være godt 4.000 færre dødfødte krydsningskalve i Danmark.

Med en øget avlsmæssig fremgang på 10 % viser beregninger en ekstra årlig gevinst på 3,3 mio. kr. for slagtekalvebranchen. Den avlsmæssige effekt akkumuleres over årene, så efter tre års effektivt avlsarbejde vil slagtekalveproducenterne opnå en effekt på 19,8 mio. kr. i forhold til udgangspunktet. Samtidig vil den avlsmæssige gevinst ved den forventede øgning i mængden af krydsningskalve på 50.000 kalve svare til 27,4 mio. kr., mens slagterier og avlsfirmaer samlet vil få en gevinst omkring 13 mio. kr.

Projektet har opnået medfinansiering fra GUPD (Grønt Udviklings- og DemonstrationsProgram). Projektet udføres under ledelse af Aarhus Universitet med partnerne SEGES Innovation, VikingGenetics, VikingDanmark, Himmerlandskød og COOP. Projektet omfatter fem arbejdspakker, hvoraf SEGES Innovation vil være involveret i arbejdspakke 2 og 3. I nærværende ansøgning til Kvægafgiftsfonden ansøges der om medfinansiering af SEGES Innovations aktiviteter i GUDP-projektet.

Note 16: Reduceret metanudledning fra slagtekalve (GreenCalf)
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Formålet er at fastlægge og reducere metanudledningen fra produktion af slagtekalve, der slagtes ved 9 – 10 måneders alderen. Det vil ske ved at måle metanudledning fra voksende slagtekalve fra ca. 3 – 10 måneders alderen og ved at teste forskellige fodervirkemidler som f.eks. rødalger, SilvAir, Bovaer og evt. andre relevante kandidater på kalvenes metanudledning, tilvækst, foderoptagelse, fodereffektivitet og velbefindende.

Projektet er medfinansieret af GUDP og projektkonsortiet består af Danish Crown (hovedansøger), Aarhus Universitet (projektleder), DLG og SEGES Innovation. Derudover indgår en følgegruppe af virksomheder, som leverer klimavirkemidlerne til afprøvningerne, f.eks. Cargill, DSM og Maripure.

De forskellige virkemidler vil blive testet i 2-4 Dansk Kalv-besætninger, der fodrer med TMR eller kraftfoderbaseret foder. En blandet gruppe af tyre- og kviekalve vil deltage i forsøgene fra ca tre måneders alderen. Dyrenes metanudledning vil blive målt ved hjælp af GreenFeed systemet, som kvantitativt kan måle et dyrs udskillelse af metan per dag. For at evaluere effekterne af virkemidlerne vil metanudledning, tilvækst, foderoptagelse og fodereffektivitet blive målt gennem hele forsøget. Analyse af foderprøver vil blive udført for at sikre homogen opblanding af virkemiddel i foderet samt for at kunne relatere effekten af virkemidler til næringstoffer i kalvenes foderration.

Effekterne vil være, at der bliver flere metanreducerende fodervirkemidler med dokumenterede effekter tilgængelige for kalve-producenterne i Danmark. Projektets resultater vil desuden give et stærkt datagrundlag for klimaværktøjer, der vil skabe nye kommercielle muligheder. Der forventes en reduktion på mindst 50% i metanudledningen ved brug af rødalgeproduktet svarende til ca. 200 kg CO2e pr. produceret krydsningskalv. Den samlede reduktions-effekt i 2030 forventes at være 100.000 kalve á 200 kg CO2e = 20.000 tons CO2e.

Note PF2: Nye fodermidler til slagtekalvefodring
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Formålet er at udvikle en langsigtet og mere optimal udnyttelse af de nye fodermidler, der nu skal anvendes til slagtekalve, der vil sikre, at tilvækst og fodereffektivitet fortsat er god samtidig med, at klimabelastningen helst reduceres. Målet er at karakterisere og teste, hvordan nye protein- og energifodermidler fungerer til slagtekalve i forskellige foderrationer. Aktiviteterne gennemføres som en kombination af vidensopbygning, foderanalyser og in sacco-analyser. Først screenes markedet for alternative fodermidler, som nu og i fremtiden kan være aktuelle at bruge i slagtekalveproduktionen. De aktuelle fodermidler karakteriseres ud fra litteratu-ren, og deres potentiale som fodermidler i slagtekalveproduktionen beskrives. Dernæst karakteriseres og laves NIR/NIT analyser på potentielle protein- og energifodermidler. Der laves desuden kemiske analyser på et antal potentielle fodermidler. Endelig anvendes de mest lovende fodermidler til in sacco-undersøgelser. Disse udføres med vomfistulerede køer/kvier fodret på en grovfoderrig foderration, der sikrer høj fiber-, NDF- og cellevægsfordøjelighed i vommen. Foderprøver inkuberes i nylonposer i koens vom, og der bestemmes nedbrydningsprofiler, primært for råprotein og NDF. Disse in sacco profiler og vomfordøjeligheder er nødvendige for at udarbejde en total fodermiddelkarakteristik til brug som fodermiddeltabelværdier. Slutteligt laves en samlet vurdering og anbefaling vedr. brugen af de nye fodermidler til slagtekalve. Effekterne vil være, at flere fodermidler kan finde anvendelse i slagtekalvefodringen, der vil spare importeret soja, fosfor-belastende rapsskrå og kornprodukter i slagtekalverationerne. Vi vil få et forbedret kendskab til, hvor stor en andel nye fodermidler, biprodukter, græsprotein m.m., vi kan passe ind i foderplanen og samtidig opnå sunde kalve, god tilvækst, fornuftig økonomi og acceptabelt klimaaftryk for det givne produktionskoncept.

Note 17: CalfCoop – Sunde kalve gennem viden og samarbejde
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Projektets formål er at reducere en unødigt høj kalvedødelighed fra 8 % til 5 % og at mindske antibiotikaforbruget med 30 %. Det opnås ved følgende indsatser: Styrkelse af kalverådgivningen ved i fællesskab med rådgiverne at udvikle, afprøve og implementere redskaber, vejledninger og protokoller, som fremmer overblik og hjælper til at iværksætte målrettede tiltag på bedriftne Udvikling af kalvekursus, der kan sikre hurtig og god oplæring af nye medarbejdere i kalvestalden. Høj kvalitet og relevans af kursus sikres ved at inddrage dygtige rådgivere og 'elite-kalvepassere' i arbejdet.

Projektet består af 2 arbejdspakker. Der vil være fokus på at udvikle redskaber, der både har relevans for bedrifter med såvel malkekvæg som og slagtekalve. En del redskaber vil også have relevans for kødkvægsbesætninger.

Arbejdspakke 1 (AP1) – Rådgivning i kalvestalden

Her udvikles rådgivningsværktøjer til dyrlæger og kalverådgivere, som skaber overblik over sundhedsmæssige udfordringer i kalveopdrættet. Godt overblik er en forudsætning for at kunne prioritere rådgivningsindsatsen korrekt. Værktøjerne udvikles i samarbejde med dygtige dyrlæger og rådgivere med særlig interesse for kalve. Det sikrer relevans og anvendelighed af de værktøjer der udvikles. Vi forventer at udvikle værktøjer, herunder digitale værktøjer, til styring af sundhed og produktion, men også økonomiske redskaber kan være med til at motivere landmændene til sundhedsmæssige forbedringer. De involverede rådgivere vil afprøve værktøjerne og fungere som ambassadører, der hjælper med implementering. Dyrlæger og andre rådgivere oplever også store udfordringer med at implementere nødvendige forbedringer på kvægbedrifterne. Der er derfor efterspørgsel på vejledninger, protokoller m.v., der kan understøtte implementeringen. Det vil vi også udvikle i denne arbejdspakke.

Arbejdspakke 2 (AP2) – Viden i kalvestalden

Her ligger projektets hovedleverance - udvikling af et kalvekursus. Kalvekurset vil i væsentlig grad lette oplæring og indkøring af nye medarbejdere i kalvestalden. Kurset vil komme til at bestå af flere moduler, - startende med basal viden efterfulgt af moduler der gradvis øger kompetenceniveauet, så kalvepasserne kan overskue og håndtere mere komplicerede udfordringer i kalvestalden. For at sikre størst mulig relevans i kursus, inddrages en række "elite-kalvepassere" i arbejdet. Vi forventer, at kursus vil komme til at omfatte en bred vifte af forskellige læringsmidler (bl.a. video og evt. digitale læringsmidler). Det udviklede materiale vil i

vidt omfang blive tilgængeligt på både dansk og fremmedsprog. Kurset vil også blive et attraktivt supplement til undervisning på landbrugsskoler.

Forventede effekter

Projektet vil skabe et solidt fundament for den fremtidige kalverådgivning.

Det udviklede kalvekursus vil øge vidensniveauet og kompetencerne blandt kalvepassere.

Vi forventer, at projektet på længere sigt vil muliggøre en reduktion i dødelighed til 5 % samt en reduktion i antibiotikaforbruget på 30 %.

Som en afledt effekt forventes desuden, at det øgede faglige niveau og engagement blandt medarbejderne vil styrke arbejdsglæden og bidrage til en bedre fastholdelse af dygtige medarbejdere i kalvestalden.

Note 18: Overvågning af smitsomme kvægsygdomme
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Projektets formål er at sikre et højt veterinært stade i Danmark, der giver basis for god dyrevelfærd, fødevaresikkerhed og kvægbrugets økonomi. Et højt veterinært stade er nødvendigt for adgang til de internationale højprismarkeder, der er interessante for afsætning af danske mejeriprodukter. Målet er at gennemføre den lovomfattede overvågning for IBR, BVD og Salmonella Dublin, gennemføre overvågningen for B-streptokokker, optimere detektion af indslæb af de nævnte infektioner, fremme smittebeskyttelse samt varetage kvægbrugets veterinære beredskab via følgende aktiviteter:

- Gennemførsel af de lovpligtige overvågninger for BVD, IBR og Salmonella Dublin samt overvågningen for B-streptokokker på tankmælk og slagteblod
- Udvikling og administration af overvågningsprogrammerne
- Varetagelse af kvægbrugets beredskab, herunder SEGES' særlige forpligtelser i tilfælde af udbrud med smitsomme kvægsygdomme
- Administration af kvægerstatningsordningen samt refusion for særslagtning i tilfælde af salmonellose
- Deltage i interne og eksterne beredskabsøvelser
- Vurdere risiko for introduktion af smitsomme kvægsygdomme
- Afsøge mere viden om smittespredning i danske kvægbesætninger og sikre effektiv bekæmpelse af sygdomme, herunder særligt bekæmpelsen af Salmonella Dublin.
- Effekten er, at danske forbrugeres og eksportmarkedernes tillid til dansk mælk og oksekød opretholdes, og derigennem medvirker til de danske producenters og virksomheders mulighed for en rentabel afsætning.

Note 19: Smart-guard – Din smittebeskyttelsesvagt
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Formålet er at reducere risikoen for smitsomme kvægsygdomme, mindske spredning af endemiske sygdomme mellem besætninger og effektivt opspore smitte. Målet er at udvikle en intelligent digital platform, der oplyser og adfærdsregulerer besøgende på kvægbrug, støtter landmandens smittebeskyttelse og dokumentation gennem individuelle motivationsfaktorer.

Ideen præsenteres i videoen her:

https://www.seges.tv/secret/113958169/41f16dbb81588f4159c0d7b9b9449abb

Projektet er opdelt i fire arbejdspakker (AP), hvor AP1 og AP2 påbegyndes i 2026.

AP1: Behovsanalyse Formålet med den intelligente digitale platform er at drive forandringsprocessen gennem individuelle motivationsfaktorer. Der er behov for at interviewe landmanden og dennes mange aktører for at afdække forskellige hensigter og nudge interessenter til bedre smittebeskyttelse. Behovsanalysen indeholder:

Udarbejdelse af en spørgeguide til interview af landmænd og interessenter.

Kvalitativ analyse af landmænd for at identificere interessenter, smittebeskyttelsesbarrierer og motivationsfaktorer.

Interview af interessentvirksomheder med kontakt til gården (fx servicepersonale, vognmænd, tredjeparts audit, DAKA, mejerier, slagterier, branchen og myndigheder).

Workshop med følgegruppen og vigtigste interessenter for at øge brugertilslutning ved at klarlægge ønsker og behov.

AP2: Design og udvikling af basis prototype for digital platform Projektet vil screene og vurdere eksisterende værktøjer fra andre brancher som første aktivitet. Der skal udvikles relevante motivationsfaktorer til den digitale platform før den endelige udvikling af en basisprototype. AP2 indeholder:

Screening af tekniske muligheder og lignende produkter.

Design og prioritering af vigtigste motivationsfaktorer, der nudger landmand og besøgende mod bedre smittebeskyttelse. Dette kan inkludere pop-up meddelelser om veterinærstatus, ruteplanlægning, ankomstmelding og logdokumentation.

Udvikling af basismodul for digital platform (fx en app).

AP3: Afprøvning og validering af digital prototype AP3 foregår i et loop, hvor interessenter til otte mælkeleverende besætninger og to slagtekalvebesætninger løbende onboardes den digitale platform fra AP2 for at justere, validere og øge frivillig tilslutning. Følge- og interessentgruppen fra AP1 onboardes også for at udbrede kendskabet.

AP4: Forbedring og implementering af digital basisprototype Den udviklede basisprototype evalueres for at synliggøre nødvendige motivationsfaktorer til onboardingprocessen for alle samarbejdspartnere. Kriterier til et opfølgende projekt med formål om at nå alle kvægbesætninger og samarbejdspartnere i Danmark udvikles, med det endelige mål om at forbedre smittebeskyttelse ved besøgende i danske kvægbesætninger.

Når projektets formål er opfyldt, hvilket ikke opfyldes indenfor projektperioden, forventes risikoen for mund- og klovsyge at falde fra en 25-års til en 50-års hændelse. BVD-forekomsten kan reduceres til en 10-års hændelse, og Salmonella Dublin-forekomsten med 20 %. Omkostningerne for mund- og klovsyge er estimeret til 8 milliarder kr., og Salmonella Dublin til 130 millioner kr. årligt. Projektets økonomiske effekter berammes til minimum 185 millioner kr. Derudover forventes ændret smittebeskyttelsesadfærd og lettelse i administration af dokumentation, samt reducerede kontrolomkostninger.

Note 20: Tilstrækkeligt med D-vitamin til sunde og robuste kalve (KalveD)
Tilskudsmodtager: Aarhus Universitet

Formål:

at klarlægge virkningen af 2 forskellige kilder og 3 doser af D-vitamin i mælkeerstatning og i kraftfoder til den lille kalv. Målet er:

I. at forhindre D-vitaminmangel, II. at forbedre immunstatus, III. at reducere sygdomsforekomsten, og

IV. at forbedre trivsel og robusthed hos kalvene.

Aktiviteter:

I WP1 vil 48 kalve blive fodret med enten et normalt vitamin D3 tilskud (cholecalciferol) eller med tre doser af det biologisk mere aktive 25-hydroxycholecalciferol tildelt i lav (svarer til det normale niveau i mælkeerstatning), medium eller høj dosis. Disse to kilder og doser vil blive givet som supplementret til mælkeerstatning og til kraftfoderpiller fra 2 til 70 dages alderen. I denne periode udtages ugentlige blodprøver for at overvåge D-vitaminstatus og immunsystem-parametre. Derudover vil alle sygdomsbehandlinger, mælk og kraftfoderoptagelse og kropsvægt blive registreret.

WP2 bygger oven på resultaterne fra WP1. Den bedste dosis og D-vitaminkilde til sikring af D-vitaminstatus og immunsystem-funktion vil blive anvendt i WP2. I alt 32 kalve vil blive opstaldet i otte bokse med 4 i hver (2 kalve pr. behandling pr. boks) og enten tildelt det optimale D-vitamintilskud eller intet tilskud fra 2 til 120 dage. For at simulere en mere sundhedsbelastende situation under praksisforhold, vil kalvene desuden blive injiceret med lipopolysaccharid (en komponent, der findes i gram-negative bakterier) for at udfordre kalvenes immunsystem. WP2 vil afklare gavnlige langsigtede effekter af D-vitamintilskud på kalvenes tilvækst, immunsystem og robusthed.

Effekter:

I. den bedste kilde og dosis af D-vitamin til småkalve klarlægges,

II. effekten af D-vitamin på kalvenes immunsystem bestemmes,

III. den gavnlige effekt af D-vitamin på kalvenes tilvækst og robusthed bestemmes, og

IV. effekten af D-vitamin på kalvenes calcium- og fosforstatus kortlægges.

Note 21: VANDKALV – Hvad er kalves behov for væske under opstaldning – med særlig fokus på transport
Tilskudsmodtager: Aarhus Universitet

FORMÅL:

Dette tværfaglige forskningsprojekt søger at komme tættere på den unge kalvs væskebehov, risiko for dehydrering og muligheder for at modvirke dette såvel på stald som under transport.

AKTIVITETER:

Projektet søges af AU i samarbejde med KU og transportbranchen. I 2026 omfatter projektet dele af 2 arbejdspakker: AP2) færdiggørelse af analyser af resultater fra modelforsøg gennemført i efteråret 2025 med fokus på etablerering af basal viden om hvordan tid uden adgang til vand (op til 9 timer) og omgivelsernes temperatur påvirker unge kalves dehydreringsgrad og tegn på drikkemotivation; og AP3) sammenligning af den nuværende måde at tildele vand til kalve på under lange transporter med brug af en af AP2-behandlingerne, som gav lovende resultater. I denne sammenligning tildeles kalvene vand ved hjælp af drikkeudstyret udviklet i 2025 i projektets AP1. Sammenligningen foregår under praksisforhold vha field trial med dataindsamling under kommercielle transporter af kalve fra DK til Holland. Før, under og efter transport indsamles data om blandt andet hydreringsgrad, drikkemotivation og klinisk tilstand.

EFFEKTER:

Projektet VANDKALV, der søges som samfinansieret mellem MAF og KAF, fører til viden som kan bruges af såvel mælkeproducenter, der selv opfeder kalve, mælkeproducenter der frasælger kalve (til DK eller eksport) og kalveproducenter, idet denne viden kan hjælpe med bedre at sikre kalve mod dehydrering såvel på stald, under sygdom som under transport.

Note 22: Ernæringsværdi af Grise- og Oksekød i sammenligning med kød-alternativer (EGO)
Tilskudsmodtager: Aarhus Universitet

Formålet med projektet ”EGO” er at karakterisere Ernæringsværdien af protein fra Grise- og Oksekød samt fra to kød-alternativer, for at opnå en forståelse af hvordan oprindelse og sammensætning af protein fra forskelligt kød og alternativer til kød har betydning for aminosyresammensætning, fordøjelighed, absorption og muskel-vækst. Dette har betydning for fremtidig udvikling af kostråd.

Ved at udnytte “state-of-the art” metoder etableret på Aarhus Universitet undersøges ernæringsværdien af fire produkter (grisekød, oksekød samt to plantebaserede produkter), dels med en in vivo undersøgelse med ileum-fistulerede grise, hvor FAO-godkendte værdier af protein værdi (DIAAS og DIAAR) kan beregnes og dels med in vitro undersøgelser, hvor INFOGEST modellen anvendes til at simulere human fordøjelse og koblet med en transportmodel, kan absorptionen over tarm-epithel undersøges efterfulgt at effekt på muskelcelle vækst. Med denne kombination af metoder får vi værdier for ernæringsværdien af grise- og oksekød i sammenligning med to plantebaserede produkter. Ernæringsværdien af grise- og oksekød sammenholdt med kød alternativer er afgørende for, hvordan danskernes fremtidige måltider skal sammensættes, hvor der tages højde for nærings-stofbehov og omstilling til en mere klimavenlig kost. Ved en øget viden om produkterne vil det desuden kunne anvendes i markedsføring af produkterne, både de animalske og de plantebaserede. Projektet gennemføres som fællesprojekt på tværs af grise- og oksekød og er derfor ansøgt hos både Kvægafgiftsfonden og Svineafgiftsfonden.

Effektmålet for projektet er at resultaterne fra projektet indgår som reference i Fødevarestyrelsens fortsatte justering af kostrådene, så ernæringsværdien af forskellige proteinkilder inddrages i kostanbefalingerne.

Note 23: Okse på dagsordenen
Tilskudsmodtager: Food Organisation of Denmark

Vi vil vedligeholde og udbygge kvægets omdømme i den offentlige samtale, så kvæget ses som en aktuel og naturlig del af fremtidens grønne fødevaresystem, tilligemed at oksekød er en del af en bæredygtig grøn og ernæringsrigtig diæt. Vi negligere ikke, at kvæget har en særlige CO2 samtaleplads i samfundet, og det er vigtigt og alvorligt, men vi holder på med at påpege at kvæget har en mængde gode egenskaber, som ikke må skrives ud af vores landbrugs- og fødevarehistorie. Der er en del nuancer og kvæget har en særlig plads for at få et nordligt fødevaresystem til at hænge sammen, særligt med de store forandringer vores landskab står overfor. Vi forsøger at få de nuancerede budskaber ud i dialog med borgere, branchefolk, madprofessionelle, politikere. Vi aktiverer budskaberne ved events, hvor de professionelle er tilstede i forvejen, nemlig på Madens Folkemøde med en kvæg-frokost for 150 gæster, på Copenhagen Cookings Madværksted i 4 dage med 1500 gæster og på Food Festivals Madhåndværksscene med 8 forskellige faglige indslag om kvæg og oksekød. Her er der rig mulighed for at nå store dele af maddanmark og sætte politikere og branchefolk stævne og skabe rum for vidensdeling. Endvidere vil vi holde på med at gøre private og offentlige måltidsaktører – også på politisk og embedspersons og ledelsesniveau opmærksomme på, at store forandringer i vores landskab også bliver til afgræsning og oksekød og at det ikke hænger sammen at forsage oksekød i strategier og menuer, samtidig med at vi skal levere på biodiversitet, beskyttelse af vandmiljø, grundvand osv. Alene Treparten forudses at skabe et behov for mere afgræsning – og køkkener, poltikere og ledere, er nødt til at tage ansvar, at dyrene også bliver spist – her er særligt de offentlige køkkener vigtige. Endelig laver vi et kvægtopmøde for hele værdikæden, hvor vi sætter fokus på, hvordan nuancerede oksekødsstrategier kan levere ind på flere bæredygtige bundlinier, naturligvis underbyget med landets fremmest kvægeksperter. Til at understøtte at budskaberne når ud i samfundet, laver vi kommunikations- og pr arbejde før, under og efter alle events, indsatser og topmøde. Vi vil gerne bidrage til at skabe en effektVi vil gerne bidrage til at skabe en effekt at mange flere i den professionelle madbranche ved at kvæg ikke blot kan ses igennem en klimalinse. Vi er nødt til at blive ved med at gentage og gentage at kvæg bidrager på mange bundlinier og at kvæg og oksekød aldrig kun kun ses i relation til klimabelastning. Vores mål er at så mange fødevareprofessionelle, branchefolk, politikere som muligt får placeret et sted i hjernebarken at kvæg og oksekød bidrager med så meget mere end co2 udledninger. OG så skal der også skabes håb for danske kvægholdere, som står et stormombrust sted – og vi vil bidrage til at de ser håb for en fremtidig dansk kvægproduktion og at hele samfundet bidrager til at fødevaredanmark bevæger sig en vis og begavet vej.

Note 24: ”Det grå guld” – bedre færdigfedning og spisekvalitet af økologiske slagtekøer
Tilskudsmodtager: Innovationscenter for Økologisk Landbrug

Formålet er at fremme en bedre slutfedning af økologiske slagtekøer og dermed sikre en bedre spisekvalitet af økologisk oksekød fra malkekøer og en økonomisk optimeret strategi for afsætningen af slagtekøer. Samtidig skal projektet fremme en øget produktion af økologisk oksekød med lavt klimaaftryk. Aktiviteterne i projektet foregår i fire arbejdspakker:

AP1: Statistik og SimHerd simuleringer: Ved brug af besætningsmodellen SimHerd beregnes det økonomiske potentiale ved forbedret færdigfedning af økologiske slagtekøer. Modellen gennemregner en række scenarier med varierende afregningspris, tillæg, klassificering, udskiftningsprocent, køers alder mv. Derudover udarbejdes en statistisk opgørelse over klassificeringsresultater for økologiske slagtekøer i perioden 2022–2025, fordelt på race, alder, afstand fra kælvning m.v. Datagrundlaget omfatter Kvægdatabasen samt Danish Crowns Q-FOM-data for intramuskulært fedt.

AP2: Retningslinjer for færdigfedning: Med afsæt i AP1 og eksisterende viden identificeres relevante strategier for slutfedning, tilpasset forskellige besætningsforhold. Resultaterne samles i en vejledning og formidles via en målrettet informationskampagne til økologiske mælkeproducenter.

AP3: DEMO: Vejen til bedre færdigfedning i praksis: Der gennemføres et demonstrationsprojekt i seks til otte større økologiske malkekvægbesætninger med potentiale for bedre færdigfedning af udsætterkøerne. Demonstrationen tager afsæt i en SimHerd-optimering, som udpeger den optimale strategi for besætningen. Besætningen følges gennem 12 måneder, og økonomien i forhold til tidligere beregnes. I arbejdspakken sker der desuden en beregning af klimaaftrykket per kilo produceret oksekød – med og uden færdigfedning.

AP4: Formidling: Projektets resultater formidles løbende, dels i fagpressen, via Danish Crowns nyhedsbreve, Innovationscenter for Økologisk Landbrugs hjemmeside og LandbrugsInfo. I projektets andet år (2027) produceres desuden fire til fem videoklip af besætningsejere fra demonstrationsprojektet, som fortæller om deres beslutninger og erfaringer med færdigfedning. I 2027 gennemføres desuden temamøder på to af de medvirkende bedrifter.

Effekter: Projektet vil bidrage til at øge spisekvaliteten (smag, saftighed og mørhed) af oksekød fra økologiske slagtekøer. Effekten kan fastholde forbrugere, som efterspørger oksekød af høj kvalitet. Ligeledes bidrager projektet til at forbedre økonomien hos mælkeproducenter med mere fokus på optimal afsætning af slagtekøer og dere slutfedningsgrad. Bedre slutfedning af økologiske slagtekøer betyder

desuden en højere produktion af økologisk oksekød med lav klimabelastning. Det er en effekt, som med fordel kan formidles til forbrugere af økologisk oksekød.

Note 25: Dyrevelfærd i naturlige græsningssystemer
Tilskudsmodtager: Innovationscenter for Økologisk Landbrug

Formålet er at sikre hensynet til dyrenes trivsel under de ændrede rammer og målsætninger, som kendetegner den moderne naturforvaltning, der involverer græssende kvæg. I projektet sigtes der mod at få etableret bedre fælles rammer og forståelse for, hvornår kvægets dyrevelfærd er kompromitteret, og hvornår der bør foretages tiltag. Der udvikles et velfærdsvurderingsværktøj til dyreholderen, hvor handlingsplaner for forskellige situationer indgår. Dels som beslutningsstøtte, dels for at kunne synliggøre aktuelle handlinger.

Aktiviteter: Projektet består af 4 arbejdspakker, der løses over en toårig projektperiode.

I AP1 udvikles et velfærdsvurderingsværktøj i samarbejde med en ekspertgruppe. Ekspertgruppen skal sparre omkring udvælgelse og kvalitetssikring af relevante indikatorer, samt fastlæggelse af kriterier og vægtning. Velfærdsvurderingsværktøjet vil både inkludere observationer af dyrenes adfærd, huld oa., samt kunne bruges til vurdering af det aktuelle fødeudbud og dyrenes miljø.

I AP2 udpeges og beskrives tiltag og kriterier for handlingsplaner i værktøjet. Handlingsplanerne skal sætte fokus på specifikke problemstillinger som f.eks., hvornår dyrene taber sig for meget, hvornår der skal bruges supplerende fodring, hvilke kriterier der skal være for behandling, aflivning af dyr, klovbeskæring og lignende. Samt handlingsplaner for mere dagligdags beslutninger som flytning, omgruppering og udtagning af dyr. Desuden gives der anbefalinger til, hvordan oprettelse af en velfungerende social flokstruktur udføres bedst muligt. Handlingsplanerne vil gøre det nemmere for dyreholderen at vise, at der er taget hånd om en given situation ved fx at offentliggøre rapporten fra dagens tilsyn/eller den handlingsplan, der ligger på det konkrete dyr.

I AP3 afprøves velfærdsvurderingsværktøjet i praksis hos en gruppe på 7-10 landmænd/naturplejere, som samtidig trænes i vurdering af dyrene. Formålet er en kalibrering i forhold til vurdering af dyrene og deres forhold. Afprøvningen af velfærdsvurderingsværktøjet og handlingsplanerne gennemføres gennem flere årstider fra efteråret 2026 til sensommer 2027. Gruppen af landmænd mødes hos hinanden gennem forløbet for at diskutere, anvendeligheden af værktøjet, samt sparre med både hinanden og projektfolk, om der er behov for tilpasning af værktøj og handlingsplaner.

I AP4 formidles og implementeres resultaterne i projektet med workshop, kurser/efteruddannelse af dyreholderne, samt temadag for naturplejere, rådgivere og dyrlæger.

Effekter:

- Bedre dyrevelfærd hos helårsgræssende kreaturer
- Sikre naturforvaltning som bæredygtig driftsgren
- Reducere konflikter og hetz
- Fastholde lysten til at udføre naturforvaltning
- Bedre biodiversitet på naturarealer

Note 26: Automatisk udbyttekontrol ved måling af kød på benbånd
Tilskudsmodtager: Teknologisk Institut, DMRI

Formålet med projektet er at udvikle og demonstrere en inline visionløsning til at måle mængden af kød på benbåndet for dermed at kunne foretage en automatisk udbyttekontrol på et udvalg af produkter fra udbeningen. Indledende offline-forsøg udført for Australian Meat Processors Corporation (AMPC) har vist, at det er teknisk muligt at genkende forskellige bentyper samt estimere niveauet af kød på ben.

I de indledende analyse- og idéfaser defineres projektcasen, og der udpeges en passende placering af udstyr over benbåndet hos et udvalgt værtsslagteri (Q1-Q2, 2024). I metode- og funktionsmodelfase (Q3, 2024-Q3, 2025) udvikles og opstilles et visionudstyr over benbåndet, så referencedata kan opsamles til udvikling af automatiske genkendelses- og kødsegmenteringsalgoritmer baseret på state-of-the-art kunstig intelligens (AI). Det er målet at estimere mængden af det synlige kød på ben, som klassificeres af eksperter i forhold til acceptabilitet, så modellen efterfølgende kontinuert kan beregne, om produkterne bliver skåret tilstrækkeligt, eller om der ligger et udbyttepotentiale, der kan samles op. Modellen skal kunne fungere på batchniveau og på individuelle udvalgte benprodukter. Prototypefasen (Q4, 2025-Q4, 2026) indeholder en videreudvikling af både software og analyser for at sikre, at der kan måles online. En digital

rapporteringsplatform udvikles til formidling af nuværende og historiske måleresultater. Derudover foretages en statistisk analyse for at validere målevnen, og værdien af anvendelsen af online-data kvalificeres med slagterierne.

Effekten af den udviklede løsning er en optimering af udbyttet for en række kødprodukter ud fra resultatdata opnået gennem kontinuerlig måling af kød på ben. Data vil kunne præsenteres og anvendes som et hjælpeværktøj til overvågning af udbeningslinjerne, så der kan reageres på udsving i udbyttet. Over tid vil dette kunne anspore til en reduktion af udbyttetabet og sikre virksomhederne en effektivisering med positiv effekt på bæredygtighed og økonomi samt styrket konkurrenceevne.

Note 27: Evidensbaseret kalverådgivning – formidling af forskning til rådgivere – en fortsættelse
Tilskudsmodtager: KoVet

Projektets formål er at gøre den videnskabelige litteratur om kalve lettilgængelig for aktører i kvægsektoren, herunder dyrlæger, kvægkonsulener, landmænd, landbrugsskoleelever, dyrlægestuderende, og husdyrvidenskabsstuderende.Projektet har til hensigt at styrke den enkelte rådgivers (både dyrlæger og konsulenter) faglige viden om kalve, så de i højere grad kan bistå primærproducenterne med rådgivning, der fremmer kalvenes sygdomsfrie liv og forbedrede dyrevelfærd.
Projektets aktiviteter
Partnerskab, platformudvikling og målrettet formidling
For at sikre bred forankring og maksimal faglig effekt vil projektet blive koordineret med relevante aktører på kalveområdet, herunder dyrlæger, konsulenter, undervisere og brancheorganisationer. Kalvepasning og -management er dynamiske områder, hvor der løbende sker udvikling, og hvor nye medarbejdere kontinuerligt indtræder i erhvervet. Det er derfor afgørende at fastholde et vedvarende fokus på kalvesundhed og -velfærd i den faglige vidensformidling.
Som en central komponent i projektet opdateres og videreudvikles den eksisterende vidensplatform www.videnomkalve.dk, som blev etableret i regi af et tidligere Kvægafgiftsfondsstøttet projekt (2020–2022) af samme navn. Platformen har vist sig at være et effektivt redskab til formidling af faglig viden med 150 besøg pr mdr., men der er identificeret behov for både indholdsmæssig opdatering og strukturel forbedring. Indholdsmæssigt baseres udviklingen af hjemmesiden på konkrete forespørgsler fra praksis – herunder fra dyrlæger, konsulenter og undervisere – og denne vil resultere i nye, praksisrelevante litteratursammendrag af international og national forskning. Materialet udvælges med henblik på at dække aktuelle behov og understøtte en evidensbaseret tilgang til kalvepasning i dansk kvægbrug.
Desuden vil projektet udvikle og stille et bibliotek af fagligt validerede og frit tilgængelige visuelle materialer (herunder billeder og illustrationer) til rådighed. Disse materialer skal bidrage til at styrke den mundtlige og visuelle formidling i både undervisning, rådgivning og ved præsentationer.
Projektet vil aktivt benytte sociale medier, som supplerende kanal for vidensformidling. Målgruppen hertil omfatter primærproducenter, rådgivere, dyrlæger, undervisere og studerende. Den digitale kommunikation tilrettelægges med henblik på at øge tilgængeligheden af faglig viden, fremme korrekt praksis og styrke fokus på kalvesundhed og dyrevelfærd i hele værdikæden.

Forventede effekter
Projektets umiddelbare og kvantificerbare resultatmål omfatter opnåelse af minimum 1.000 følgere på Facebook-siden Viden om Kalve og et gennemsnitligt månedligt besøgstal på minimum 300 sessions på projektets hjemmeside.
De indirekte afledte effekter omfatter:
Reduceret sygdomsforekomst blandt kalve
Lavere kalvedødelighed
Bedre dyrevelfærd
Mindsket anvendelse af antibiotika i kalveholdet
Øget ressourceeffektivitet
Kompetent og konkurrencedygtig rådgivning
Øget arbejdsglæde og faglig tryghed hos personale med ansvar for kalve
Forbedret konkurrenceevne for dansk kvægbrug gennem højere sundhedsstatus og lavere produktionsomkostninger
Projektet vil dermed bidrage til en mere bæredygtig, sundhedsorienteret og samfundsmæssigt legitim kvægproduktion i Danmark.

Note 28: Epi-Flu: Beredskabsværktøjer til fugleinfluenza i kvæg
Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Formål:

Projektet skal bibringe ny viden om mulige smitteveje- og spredning af højpatogen fugleinfluenza (aviær influenza virus - AIV) i dansk kvægbrug, samt udvikle værktøjer til beredskab og vidensdeling. Det er rettidig omhu set i lyset af, at AIV i USA fra april 2024-maj 2025 har ramt 1053 kvægbesætninger og medført sygdom hos dyr og mennesker. I projektet undersøges og illustreres med epidemiologiske metoder, hvordan AIV kan sprede sig til og i Danmark, og hvordan smittespredningen bedst begrænses, hvis AIV skulle ramme danske kvægbrug.

Aktiviteterne er fordelt på fem arbejdspakker:

Arbejdspakke 1: Risikovurderingsværktøj for introduktion af AIV (2025) (næsten færdiggjort)

Udvikling af et risikovurderingsværktøj, der kan vise den geografiske risiko for AIV-overførsel (’spillover’) fra vilde fugle til kvæg. Der udpeges høj- og lavrisikoområder i Danmark på forskellige tidspunkter af året.

Arbejdspakke 2: Model af AIV-smittespredning indenfor og mellem kvægbedrifter (2025-2026) (påbegyndt)

Udvikling af en model til at forudsige AIV-smittespredningsmønstre indenfor og mellem kvægbedrifter efter en eventuel introduktion til kvægbruget.

Arbejdspakke 3: Model for smitte af AIV mellem flere dyrearter (2026-2027)

Et værktøj baseret på en netværksanalyse af mulighed for spredning mellem flere dyrearter (mellem kvæg og fjerkræ) til at beregne effekten af smittespredning. Der tages hensyn til modtagelighed for AIV-typer.

Arbejdspakke 4: Bekæmpelsesmetoder for AIV (2026-2027)

Analyse af omkostningseffektivitet af bekæmpelsesmetoder (f.eks. tidsbegrænsede flytterestriktioner, forebyggende vaccination, sanering af smittede besætninger, forbedret smittebeskyttelse).

Arbejdspakke 5: Datapanel til illustrationer for slutbrugere (2025-2027)

Resultaterne fra modeller og værktøjer udviklet i Aktivitet 1-4 præsenteres illustrativt i et online datapanel (dashboard). Værktøjet afprøves med landmænd og andre aktører involveret i kvægbrugets veterinære beredskab.

Effekter:

Med de nye værktøjer kan kvægsektoren reagere hurtigt og omkostningseffektivt for at mindske spredning og tab for kvægbrugerne, hvis AIV-infektion kommer ind i den danske kvægbestand, og dermed beskytte mod tab af eksportmarkeder. Efter projektet vil den danske kvægsektor være godt forberedt på AIV-udbrud i Danmark.

Keywords: Beredskabsværktøjer, risikovurdering, fugleinfluenza, markedsadgang.

Note 29: Kødkvæg i fokus – vidensformidling til kødkvægssektoren via podcast
Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Formålet med projektet er at styrke vidensdeling og faglig udvikling blandt danske kødkvægsproducenter gen-nem en ny månedlig podcastserie. Serien skal formidle praksisnær og aktuel viden, som understøtter dyrevel-færd, bæredygtighed og trivsel i kødkvægsproduktionen – fra hobbybrug til større bedrifter.
Aktiviteter
Projektet gennemføres som en ny podcastserie med 12 episoder målrettet den danske kødkvægsektor. Serien produceres og udgives ugentligt og dækker emner som avl, fodring, kalvetrivsel, staldindretning, naturpleje og afsætning. Indholdet udvikles og redigeres i tæt samspil med fagpersoner, rådgivere og producenter, og hver episode indeholder relevante gæsteinterviews.
Projektet er opdelt i fire arbejdspakker:
• AP1: Redaktion – Udarbejdelse af en årsplan med temaer, research og manuskriptskitser, samt koordi-nering med gæster.

- AP2: Produktion og post-produktion – Optagelse, redigering og mastering af 12 episoder, samt udvik-ling af visuel identitet og branding.
- AP3: Distribution og community-engagement – Udgivelse på podcastplatforme (Spotify, Apple Pod-cast m.fl.), løbende promovering på sociale medier og annoncering.
- AP4: Evaluering – Indsamling og analyse af lytterdata og udarbejdelse af slutrapport.

Projektet benytter en jordnær journalistisk metode i en underholdende og let forståelig tone, og det forankres gennem inddragelse af både hobby- og erhvervsproducenter. Samarbejdet med brancheaktører og systematisk brug af lytterfeedback sikrer kvalitet og relevans.
Målsætninger for 2026 inkluderer:
- Publicering af 12 episoder
- Minimum 18.000 afspilninger
- 6-12 gæsteinterviews
- Gennemførelse af to surveys
- En afsluttende evalueringsrapport

Effekter
Podcastserien forventes at skabe øget faglig refleksion, vidensdeling og netværksdannelse i kødkvægssektoren. Den let tilgængelige form og regelmæssige udgivelse understøtter implementering af ny viden i praksis, fremmer bedre dyrevelfærd og bæredygtige løsninger. Projektet bidrager indirekte til fondens mål om øget trivsel, sundhed og robusthed i kvægproduktionen samt en styrket natur- og miljøindsats.